

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Romics Ágnes ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** felperesnek - dr. Filvig Gézáne dr. Vinczellér Ilona ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen vételár és járulékai megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. december 5. napján kelt 12.P.20.550/2006/76. számú ítélete ellen az alperes által 81. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy a felperes által az állam javára külön felhívásra fizetendő le nem rótt eljárási illeték összege helyesen 216.000 (Kettőszáztizenhatezer) Ft.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000 (Háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 900.000 (Kilencszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes német-magyar kettős állampolgár, az alperes német állampolgár. 2003. február 24. napján az akkor a felperes ügyvezetése alatt álló **cég 1**, mint eladó és az alperes ügyvezetése alatt álló **cég 2**, mint vevő előszerződést kötöttek a **cég 1** tulajdonában álló ... helyrajzi szám alatt lévő gazdasági épület és udvar megnevezésű ingatlan vonatkozásában. Adásvételi szerződés utóbb nem jött létre. A peres felek

ugyanakkor 2003. március 24. napján adásvételi szerződést kötöttek, amelyben megállapodtak arról, hogy a **cég 1** 2003. március 14. napján megtartott taggyűlésén létrejött megegyezésüknek megfelelően a felperes 87 %-nyi üzletrészét eladja az alperesnek 220.000 EUR vételár ellenében. Az alperes a vételárat 2003. február 1. napjától kezdődően havi 500 EUR részletekben vállalta megfizetni. A vételár hátralékos része 2005. május 30. napjáig vált teljes körűen esedékessé. A szerződésben a felek rögzítették, hogy a **cég 1** valamennyi ingó és ingatlanának számbavétele és megtekintése után, annak ismeretében állapították meg a vételárat, és a vevő tudomással bír arról, hogy a társaságnak, mintegy 5.000.000 Ft-nyi tartozása van, amelyet az eladó fizet ki. Megállapodtak továbbá, hogy a társaságnak jelentős köz- és egyéb tartozása van, amelynek kiegyenlítésére a vételárba való beszámítással a vevő a társaságba lépésével kötelezettséget vállal, és a vevő által kifizetett pénzeszegeket jogosult a vételárba beszámítani. Az alperes az üzletrész átruházásával a társaság tagjává vált, ő lett az egyedüli ügyvezető. A cégnyilvántartásban a változások bejegyzésére sor került. Jelenleg a **cég 1**-nek 97 %-os tulajdonosa az alperes, 3 %-ban maradt tulajdonos a felperes.

Az alperes 2003. április közepétől kb. egy évig **külföldön** tartózkodott. Távollétére szóbeli megbízást adott a felperesnek a **cég 1** tulajdonát képező ingatlanon lévő, korábban étteremként, bárként üzemeltetett építménynél átalakítási munkálatok irányítására azzal összefüggésben, hogy az alperes a korábbi tevékenységi kört módosítva ténylegesen asztalos műhelyt kívánt kialakítani. A munkálatokat a felperes szervezte, irányította, azok költségét részben később általa visszafizetett kölcsönök igénybevételével az alperes biztosította.

A felperes 2004. januárjában a ... Vendéglő bárjában elhelyezett bárpultot **személy 1-nek** értékesítette, az ezért járó 200.000 Ft vételárat felvette. A másik bárpult 2003. nyarán ...-re, a **cég 1** által bérelt raktárépületbe lett szállítva, majd 2004. decemberében visszaszállításra került ...-a az ... Étterembe, szétszedett állapotban. A felperes 2003. évben az **cég 2.** tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú Audi ... típusú, és az ... forgalmi rendszámú Ford ... típusú személygépkocsikat egyenként 150.000 Ft értékben értékesítette. Az alperes 2003. május 2. napján átadott a felperesnek 52.247 km óra állással egy 1997. évi forgalomba helyezésű Peugeot ... típusú személygépkocsit, amely jelenleg is a felperesnél van.

Az alperes az üzletrész vételár fizetési kötelezettségének csak részben tett eleget, ezért 2005. június 8. napján a peres felek között egyeztetésre került sor. Ekkor „Emlékeztető” címmel okiratot készítettek, melyben a felperes elismerte, hogy az alperes tartozásába beszámításra kerülhet az **személy 2** önálló bírósági végrehajtó előtt ... szám alatt folyó végrehajtási eljárás megszüntetésének költsége, amely 2005. április 7. napján, összesen 1.253.221 Ft volt, az alperes által havonta fizetett részletek összegeként 13.000 EUR, 200 EUR készpénz fizetés ellenértéke, 550 EUR villanyszámla költsége, 1.600 EUR könyvelési díj, 810 EUR Audi és Ford gépkocsik értéke, összességében meg nem határozott Peugeot

Pf.III.20.110/2008/10. szám

személygépkocsi biztosítási díjak, 45.000 Ft autójavítás, 18.000 Ft gipszkarton és szigetelőanyag költsége és különböző jogcímen fennálló jelenleg számszerűen meg nem

állapítható költségek. A Peugeot Expert gépkocsi átadáskori értékét a felperes 4.000 EUR-ban, az alperes 10.000 EUR-ban jelölte meg. Megállapodtak, hogy 2005. augusztus 31. napjáig teljeskörű elszámolást készítenek, és rögzítették, hogy az alperes megfizetett a tartozásából ezen a napon a felperes részére 75.000 EUR-t. Az elszámolást a felek 250 Ft/EUR árfolyamon végezték el.

Az alperes a **cég 1** adótartozása címén az APEH felé 3.114.381 Ft befizetést teljesített, és 2003-2004. évben a DÉMÁSZ részére jelentős összegű befizetést teljesített, amelyből az adásvétel előtti időszakra eső tartozás 355.927 Ft volt.

A felperes módosított kereseti kérelmében 113.100 EUR és ezen összeg után 2005. június 1. napjától az Európai Központi Bank referencia kamatának megfelelő késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A 220000 EUR üzletrész vételárba 90.057 EUR alperesi teljesítést fogadott el, továbbá a per során elfogadta a Peugeot Expert gépkocsi után 3.000 EUR, áramdíj hátralék címén 1.385 EUR, és az alperes által beszámítandóként megjelölt APEH felé teljesített 3.114.381 Ft tartozásnak a követelésbe való beszámítását.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Elsődlegesen megtámadási kifogást érvényesített a 2003. március 24. napján kelt adásvételi szerződés vonatkozásában, szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékkülönbségére, tévedésre, megtévesztésre hivatkozással. Állította továbbá, hogy az általa aláírt szerződés nem megfelelő alakítások mellett jött létre, ezért is érvénytelen. Másodlagosan a 38. sorszámú beadványában 1-16. tétel alatt felsorolt követelései beszámítását kérte a felperesi kereseti követelésbe.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 98.946 EUR és ezen összeg után 2005. június 1. napjától 2005. december 31. napjáig évi 2 %-os, 2006. január 1. napjától 2006. június 30. napjáig évi 2,25 %-os, 2006. július 1. napjától 2006. december 31. napjáig évi 2,75 %-os, 2007. január 1. napjától 2007. június 30. napjáig évi 3,5 %-os, 2007. július 1. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az Európai Központi Bank által meghatározott, az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes irányadó kamatlábbal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint 600.000 Ft részperköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. 24-76 %-os pervesztességi-pernyertességi arányra tekintettel kötelezte a felperest 226.000 Ft, míg az alperest 684.000 Ft eljárási illeték megfizetésére. Megállapította továbbá, hogy az eljárás során felmerült tolmácsolási, fordítási költséget az állam viseli. Az alperesi hivatkozásokra figyelemmel kimondta, hogy a peres felek közötti üzletrész adásvételi szerződés érvényességét nem érinti az a körülmény, hogy a három oldalból álló adásvételi szerződést a felek csak az utolsó oldalon írták alá. Ugyanis azt a személyes meghallgatása során a perben az alperes is elismerte, hogy megvásárolta

a **cég 1** 87 %-os üzletrészét 220.000 EUR vételárért. Vizsgálta, hogy az alperes alappal vitatja-e az üzletrész adásvételi szerződés érvényességét. Kifejtette, hogy a szerződés megtámadására nyitva álló egy éves határidő letelte miatt a megtámadási jog csak kifogás útján volt érvényesíthető, ugyanakkor ez azért alaptalan, mert a peres felek a 2005. június 8. napján tartott egyeztetésről „Emlékeztető” címmel olyan okiratot vettek fel, amely az

adásvételi szerződés írásbeli megerősítését jelenti, így a Ptk. 236. § /4/ bekezdésére figyelemmel a megtámadás joga megszűnt. Utalt arra, hogy az alperes megtámadási kifogása érdemben is alaptalan lenne, mert az ügyletkötéssel kapcsolatos valamennyi tényről, körülményről teljes körű információval rendelkezett. A megtámadási kifogás alaptalansága miatt azt vizsgálta, hogy az alperes a 220.000 EUR-s vételárból milyen összeget teljesített, illetve milyen összeg beszámítására jogosult. Azt a keresetlevélben a felperes is elismerte, hogy 13.000 EUR havi törlesztést, 200 EUR készpénzfizetést, 1.600 EUR könyvelési díjat, 75.000 EUR készpénzfizetést, 257 EUR autójavítás, szigetelési költséget, összesen 90.057 EUR-t az alperes jogosult beszámítani a felperesi követelésbe. Ezen túlmenően az alperesi beszámítási kifogás 6-16. tételszáma alatt jelölt követeléseit egyenként vizsgálta, és azt részben találta megalapozottnak. A 38. sorszámú beadvány 6. tétele alatti 30.000 EUR készpénzfizetéssel kapcsolatosan kimondta, hogy az alperes fiának 2007. január 28-i keltezésű írásbeli nyilatkozata nem alkalmas önmagában a készpénzfizetés megtörténtének igazolására. Az írásbeli nyilatkozat szerint ugyanis **személy 3** az állított pénzátdáskor másik helyiségben volt, így azt nem látta. **személy 4** tanú sem bírt tudomással arról, hogy ... peres felekkel való közös utazása során ilyen kifizetés történt volna, így e körben az alperes a Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján ráháruló bizonyítási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni. A 7. tétel alatti Peugeot Expert típusú gépkocsi vonatkozásában a 2003. május 2-i számlával igazolt értéket találta megalapozottnak, így a beszámítási kifogást e körben 10.000 EUR értékben fogadta el. Az egyéb, a gépkocsival kapcsolatos kiadásokat a bíróság nem látta elszámolhatónak, mert azok tényleges felmerülését az alperes - a bizonyítatlanság jogkövetkezményeire történő előzetes figyelmeztetés ellenére - nem bizonyította. A 8. tétel alatti kölcsönszerződés szerinti 12.162 EUR vonatkozásában kimondta, hogy a peres felek közötti jogviszonyban való elszámolhatóságra utaló adat nem merült fel, ugyanis a **személy 5-től** felvett kölcsönt az alperes visszafizette, de a felperessel szembeni elszámolhatóságának jogalapja hiányzik. Hasonlóképpen tagadta a felperes a 10-12. tétel alatti 500.000 Ft, 40.750 Ft, és 25.000 Ft kifizetéseket, amelyre nézve az alperes a Pp. 141. § /2/ bekezdésében foglaltakra való felhívás ellenére bizonyítékot nem szolgáltatott. A 9. tételszám alatti két autó és berendezés értékét a bíróság **személy 1, személy 6, személy 7 és személy 8** rendőrségi eljárásban tett tanúvallomását figyelembe véve az értékesítési árral egyezően állapította meg 150.000-150.000 Ft-ban, illetve 200.000 Ft-ban. Az ingóságok együttes értéke így 500.000 Ft, 250 Ft/EUR árfolyamon számítva így 2.000 EUR beszámítására látott lehetőséget ezen a címen. A 14. tétel alatti ARTISJUS Rt-t illető végrehajtási követeléssel kapcsolatosan 5.115 EUR beszámítását fogadta el (a jelzett árfolyammal 1.278.750 Ft). Az APEH felé fennálló 15. tétel alatti 3.114.381 Ft, azaz 12.458 EUR összeg beszámítását a felperes is elismerte, így azt a követelésbe beszámította. A 16. tétel alatti DÉMÁSZ áramdíj tartozásból a peres felek közötti

Pf.III.20.110/2008/10. szám

adásvételi szerződést megelőző időszakra eső 355.927 Ft, azaz 1.424 EUR beszámítását látta megalapozottnak. Így összesen a 220.000 EUR-s vételárba 121.054 EUR beszámításának van helye, ezért a különbözetként mutatkozó 98.946 EUR tartozás megfizetésére az alperes köteles. Ezen összeg után a Ptk. 231. §-ára és 301. § /1/ bekezdésére figyelemmel, a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően az Európai Központi Bank internetes honlapjának adatai felhasználásával határozta meg az irányadó kamatláb

viszonyítási pontként való felhasználásával az alperes kamatfizetési kötelezettségét. Az alperes könyvszakértő és ingatlanforgalmi szakértő kirendelése iránti kérelme teljesítését azért mellőzte, mert ezek a megtámadási kifogásával kapcsolatosan merülhettek volna fel, ugyanakkor a megtámadási jog megszűnése mellett a szakértői bizonyítás felesleges költségtöbblettel járt volna, és az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte volna.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és ugyanezen bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte. Fellebbezésének indoklásaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a megtámadási kifogását indokolatlanul hagyta figyelmen kívül és e körben szükséges lett volna a szakértői bizonyítás lefolytatása is. Változatlanul állította, hogy az üzletrész adásvételi szerződés rendelkezései ellentmondásosak, és az előző ügyvezető, azaz a felperes megfelelő tájékoztatást az alperes felé nem adott. Vitatta, hogy az elutasított beszámítási kifogásai közül a 6-13. tételszám alatti igényei vonatkozásában bizonyítási kötelezettségének ne tett volna eleget. A 6. sorszám alatti beszámítási igénnyel összefüggésben kérte figyelembe venni, hogy **személy 3** írásbeli nyilatkozatának elvetése esetén lehetőséget kell adni arra, hogy **személy 3** személyesen nyilatkozzon a bíróság előtt mind a 30.000 EUR megfizetése, mind pedig a Peugeot gépjármű elszámolásával kapcsolatos kérdésekben. Ez utóbbi a 7. tételszámú beszámítási igényével áll összefüggésben, amely szerint az alperes 27.000 EUR összegre teszi a gépjármű elszámolásával kapcsolatos költségeket. Kérte továbbá a 8. tétel alatti 12.162 EUR beszámítást is, erre vonatkozóan **személy 5** ismételt meghallgatását indokoltnak ítélte. E körben rámutatott arra, hogy a felperes okirattal igazoltan vett fel 12.162 EUR-t, illetve annak megfelelő Ft összeget **személy 5**, melyet utóbb az alperes fizetett vissza, ugyanakkor a felperes a pénzt a társaságba nem forgatta be, így azzal az alperes felé elszámolni tartozik. A 10-13. tétel alatti összesen 965.750 Ft összegek megfizetését álláspontja szerint megfelelően és kimerítően bizonyította, így a becsatolt okirati bizonyítékokra figyelemmel azok beszámítását kérte. A másodfokú eljárás során előterjesztett fellebbezés kiegészítés elnevezésű beadványában az AUDI ..., és az ... forgalmi rendszámú Ford ... típusú személygépkocsik - amelyek általa is hangsúlyozottan az **cég 2** tulajdonát képezik - értékének 6.650.000 Ft-ban történő beszámítását kérte. A gépkocsik eltűnése miatt tett feljelentése alapján ugyanis a...-i Rendőrkapitányság előtt ...bű. szám alatti iratokból megállapítható, hogy ezen ingóságok összértéke ennyi. Az ítélet hatályon kívül helyezése esetén ezzel összefüggésben **személy 9** rendőr főhadnagy és **személy 10** tanúkénti meghallgatását is

- 6 -

kérte. Az AUDI ... vonatkozásában a fennálló adótartozás és késedelmi pótlék 51.600, illetve 13.874 Ft volt, ezek beszámítását is kérte a felperes felé fizetendő vételárba. Erre vonatkozóan Nemesnádudvar és Érsekhalma körjegyzőjének 53/2008. számú adatközlését és feladóvevény másolati példányát csatolta 13.874 Ft megfizetéséről. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése esetére kérte tanúként meghallgatni **személy 11-et**, akinek az alperes az üggyel kapcsolatban sokat panaszkodott. A másodfokú eljárás tartama alatt 9. sorszám alatt kimutatást csatolt az alperes még fennálló és beszámítandó követeléseinek összegzéséről, amelyben a 13. tételszám alatti követelést nem érvényesítette. Ezen okirat mellékleteként elismervényeket, kifizetéseket igazoló okiratokat is csatolt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezései helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az alperes tisztában volt azzal, hogy 2003. február 24. napján milyen tartalommal írt alá okiratot, amely tartalmazta a felek egymás közötti elszámolásának rendjét. A felperes csak azon időpontig rendezte a társaság iratanyagát, adókapcsolatait, amíg képviselője volt a kft-nek, azt követően ezen kötelezettség már az alperest terhelte. Állította, hogy **személy 3** 30.000 EUR-t soha nem fizetett ki a felperes részére, életszerűtlen lenne, hogy a pert megelőző egyeztetések során ennek elszámolása ne került volna szóba a felek között, ha ilyen teljesítés ténylegesen történt volna. Ugyancsak nem fogadható el a Peugeot Expert gépkocsi alperes által megjelölt értéke sem, hiszen az alperes a beszerzési értéket kérte beszámítani, amelyre lehetőség nincsen. A felperes tanúkkal és iratokkal bizonyította, hogy 12.162 EUR összeget kölcsönként a **cég 1** kapta, az alperes ügyvezetése alatt az építkezéshez. Ilyen feltételek mellett ennek az összegnek a peres felek közötti elszámolására lehetőség nincsen. Állította, hogy az alperes által a másodfokú eljárás tartama alatt becsatolt iratanyag nem minősül új bizonyítéknak, azok tartalmát az elsőfokú bíróság már értékelte. Az egyes levelek tartalma egyebekben is alkalmatlan a beszámítás igazolására. Az alperes által megjelölt tanúk meghallgatására szükség nincs, mert új tény, adatot a perrel kapcsolatosan igazolni nem tudnak. Az alperesi fellebbezés döntő hibájául róta fel, hogy az alperes a per folyamán mindvégig úgy viselkedett - jogi képviselő megbízását követően is -, mintha nem lett volna tisztában azzal, hogy ingatlan, avagy üzletrész adásvételi szerződést kötött. Folyamatosan keverte a kétfajta visszatérő átruházási szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket. Megjegyezte továbbá, hogy azt követően, hogy az alperes vált a **cég 1** ügyvezetőjévé, valamennyi hatóság felé fennálló bevallási, adatszolgáltatási kötelezettség az ügyvezetőt, azaz az alperest terhelte, így az ezek elmulasztásából eredő hátrányokért a felelős semmiképpen sem tehető felelőssé. Azon közterhek vonatkozásában, amelyek igazolhatóan a felperes ügyvezetésének időszakában keletkeztek a felperes mindig is elismerő nyilatkozatot tett és amennyiben ilyen költség alperes részéről történő kifizetése merült fel, úgy azt beszámította az alperes által fizetendő vételárhátralékba.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az ítélet tábla az alperesi fellebbezés tükrében elsődlegesen azt vizsgálta, hogy történt-e olyan eljárási szabálysértés, vagy az alperesi fellebbezésben felhozott érvek

- 7 -

Pf.III.20.110/2008/10. szám

alapján megállapítható-e az elsőfokú ítélet oly mértékű megalapozatlansága, ami az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja. E körben az alperesi fellebbezés bizonyítási kérelmei elutasításában, hatályon kívül helyezés esetére további bizonyítás lefolytatásában, és bizonyítékai nem megfelelő értékelésében jelölte meg a hatályon kívül helyezés okait. Az ítélet tábla megítélése szerint helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság az alperes ingatlanforgalmi és könyvszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási kérelmét, miután az alább részletezendő okok miatt ezen bizonyítási kérelmek kizárólag a megtámadási kifogással álltak összefüggésben, amelyet az elsőfokú bíróság alaptalannak ítélt. Megállapítható az is, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett a Pp. 3. § /3/ és /4/ bekezdésében, valamint Pp. 141. § /2/ és /6/ bekezdésében foglalt kötelezettségeinek, a

bizonyításra szoruló tényekről tájékoztatta a jogi képviselővel eljáró alperest, és a jogkövetkezményekre történő megfelelő tájékoztatás mellett hívta őt fel bizonyítási kérelmei előterjesztésére. Mindennek az a jogi következménye, hogy a Pp. 235. § /1/ bekezdésére figyelemmel új tények állítására és olyan új bizonyítékok előterjesztésére, amelyeket az alperes önhibáján kívül nem érvényesített az elsőfokú eljárásban, a másodfokú eljárásban lehetősége már nincsen. Végezetül megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során felmerült bizonyítékokat a Pp. 206. § /1/ bekezdésében foglalt mérlegelési jogkörében eljárva megfelelően mérlegelte, az okszerű, logikus megállapítások felülmérlegelésére ezért a másodfokú eljárásban lehetőség és szükség nincsen (BH 2006/403. számú eseti döntés). Mindebből következően sem a Pp. 252. § /2/ bekezdése, sem pedig a 252. § /3/ bekezdése alapján nem vált szükségessé az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

Egyetért az ítéletábra azzal az elsőfokú ítéleti megállapítással, hogy az alperes által hivatkozott alaki kifogások az üzletész adásvételi szerződés érvényességét nem érintik, ugyanis az szóban, vagy ráutaló magatartással is létrejöhet (Ptk. 216. § /1/ bekezdés), a jogszabály írásbeli alakot egyáltalán nem ír elő a szerződés érvényes létrejöttéhez, és az okiratszerkesztő ügyvéd által előadott szerkesztési technikából is arra lehet következtetni, hogy az eljárás során eredetiben is becsatolt okirat volt a peres felek tényleges megállapodása. Az pedig már az ügyletkötő fél felelőssége, hogy milyen tartalommal köt szerződést, a diszpozitivitás elve alapján ugyanis a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg (Ptk. 200. § /1/ bekezdés).

Az ítéletábra az alperesi fellebbezésre tekintettel vizsgálta azt is, hogy a megtámadási kifogás elbírálása vonatkozásában helyes jogi álláspontot foglalt-e el az elsőfokú bíróság. A Ptk. 236. § /4/ bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a megtámadási jog elenyészését jelenti, ha a szerződést a megtámadási határidő megnyíltja után a megtámadásra jogosult írásban megerősíti. A perbeli esetben a 2003-as ügyletkötéshez képest a felek között folyamatos tárgyalások folytak, majd a 2005. június 8-án felvett „Emlékeztető” címet viselő okirat olyan szerződési nyilatkozat írásbeli megerősítésének minősül, ami az alperes megtámadási jogát megszüntette. Ebben a megállapodásban ugyanis a felek rögzítették, hogy kinek milyen szerződéses kötelezettségei vannak, milyen vitás kérdések állnak fenn, az

- 8 -

alperes milyen - felperes által elismert - teljesítéseket tett, és a végső elszámolásra milyen határidőt tűznek. Valamennyi lényeges szerződési elemre kitért a jognyilatkozat, így ez egyértelműen az alapügylet megerősítésének minősül. Amennyiben pedig a szerződés írásbeli megerősítésével a megtámadás joga megszűnt, úgy utóbb kifogás útján sincs lehetőség annak perbeli érvényesítésére.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy ha az emlékeztető címet viselő okiratot nem lehetne a szerződés megerősítésének tekinteni, úgy érdemben sem lenne helytálló az alperes megtámadási kifogása. Az ítéletábra álláspontja szerint a megtámadási jog megszűnése miatt érdemben nem kellett vizsgálni az alperes érvénytelenséggel kapcsolatos hivatkozásait, ugyanakkor helytálló az az elsőfokú ítéleti megállapítás is, hogy

megegerősítés hiányában az alperes által felhozott indokok miatt érdemben sem lehetne megállapítani a megtámadási kifogás alaposságát.

Amennyiben az alperes alapos érvénytelenségi hivatkozása, illetve megtámadási kifogása híján a peres felek közötti megállapodást érvényesnek kell tekinteni, úgy a szerződésből eredő kötelezettségeket teljesíteni kell (Ptk. 277. § /1/ bekezdés). Az alperes csak annyiban mentesülhet üzletrész vételár fizetési kötelezettsége alól amennyiben a Ptk. 296. §-a szerinti alapos beszámítási igényt tud érvényesíteni a felperessel szemben. Ezért második lépésben az ítéletábra azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben előadott alperesi érvek alkalmasak-e arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét részben vagy egészben megváltoztassa. Miután az alperesi fellebbezés indokolása csupán az elsőfokú eljárás során 38. sorszám alatt előterjesztett beszámítási kifogásának sorrendjében megjelölt egyes tételekre vonatkozott, ugyanakkor összességében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelem teljeskörű elutasítását kérte, így az ítéletábra azon beszámítási kifogásban rögzített tételek vonatkozásában, amelyekre a fellebbezés külön hivatkozást nem tartalmazott, úgy tekintette, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során előadott érveit tartja fenn fellebbezésének indokaként.

Szükséges továbbá leszögezni, hogy a 38. sorszám alatti beszámítási kifogás 1-5. tételszámai alatt rögzített követeléseket (90.057 EUR értékben) a felperes maga is elismerte, azokat a kereseti kérelemben nem érvényesítette, erre figyelemmel csökkentette az alperes 220.000 EUR vételár fizetési kötelezettségét 129.943 EUR összegre (keresetlevél 2-3. oldal). Itt kell megjegyezni, hogy ezen tételek között 3. sorszám alatt szerepel könyvelési díj címén 1.600 EUR, ugyanakkor a beszámítási kifogásban 13. tételszám alatt ugyanilyen értékben ugyanez a követelés forint összegben (400.000 Ft) van feltüntetve. Miután az elsőfokú ítélet a 13. tétel alatti 400.000 Ft-os (1.600 EUR) összegű könyvelési díj elutasításával kapcsolatosan indokolást nem tartalmaz, ugyanakkor az ítélet szerkesztéséből következően ez a díj azonosítható a 3. tételszám alatt beszámítani kért, és felperes által is elismert követeléssel, az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét etekintetben kiegészíti, megállapítja, hogy további adatközlés hiányában ezen két tétel alatt érvényesített igény egymással azonos. Az alperes által két külön időpontban teljesített, azonos összegű könyvelési díj megfizetése tekintetében semmilyen adat nem merült fel, erre az alperes maga sem ajánlott fel bizonyítást, így a rendelkezésre álló adatokból csak az a következtetés vonható le, hogy a két követelés külön-külön helyen, ugyanakkor

Pf.III.20.110/2008/10. szám

egyazon alperesi teljesítésre vonatkozik. Megjegyzi az ítéletábra, hogy ezt az értelmezést támasztja alá egyértelműen az is, hogy az alperes fellebbezésében a beszámítási kifogás 13. tételével kapcsolatosan csupán annyi hivatkozást terjesztett elő, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok a 400.000 Ft-os teljesítését igazolják. Ez pedig a felperes által elismert és 3. tételszám alatti könyvelési díj megjelölésű teljesítésre vonatkoztatható. Egyértelműen ezt a következtetést támasztja alá az alperes másodfokú eljárásban 9. sorszám alatt becsatolt összefoglaló kimutatása is, amelyben 13. tételszám alatt követelést már fel sem tüntet, ugyanakkor a 3. tételszámú könyvelési díj mind euró, mind forint összegben meg van határozva azzal a jelzéssel, hogy ezt a bíróság megítélte.

Az alperes 38. sorszám alatti beszámítási kifogást tartalmazó beadványának további számozása sorrendjében haladva az alábbi megállapítások tehetők. A 6. tételszám alatti készpénz kifizetés vonatkozásában helyesen mérlegelte (Pp. 206. § /1/ bekezdés) az elsőfokú bíróság **személy 3** írásbeli nyilatkozatát, és helytállóan állapította meg, hogy miután a tanú pénzátadást nem látott, így ezen írásbeli nyilatkozat 30.000 EUR felperesnek történő átadása alátámasztására megfelelő bizonyítékul nem szolgálhat. Az ítéletábra utal arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során nem kérte **személy 3** tanúkénti meghallgatását, így a Pp. 235. § /1/ bekezdésére figyelemmel utóbb a másodfokú eljárás során már ezen bizonyítási kérelem előterjesztésére lehetőség nincs, ugyanakkor magából az írásbeli nyilatkozat tartalmából is kitűnik, hogy a tanú a pénzátadás vonatkozásában értékelhető nyilatkozatot adni nem tudna, hiszen a 30.000 EUR megfizetése vonatkozásában már az elsőfokú bíróság által is értékelt írásbeli nyilatkozat kellő adatot tartalmaz a felmerült bizonyíték mérlegeléséhez.

Hasonló megállapítás tehető a 7. tétel alatti Peugeot Expert típusú gépkocsi vonatkozásában is, amely tekintetében megjegyzendő az is, hogy az alperes fellebbezése és fellebbezés kiegészítése egyebekben is ellentmond egymásnak, ugyanis a fellebbezés kiegészítésben az alperes 10.000 EUR összegben és költségekben kéri elszámolni beszámítási igényét (6. számú fellebbezés kiegészítés utolsó oldal utolsó előtti bekezdés), ugyanakkor tényszerűen az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság 10.000 EUR-ban beszámította ezt az alperesi követelést a felperesi igénnyel szemben. Annak az elsőfokú bíróság kellő indokát adta, hogy a beszerzési értéket miért nem lehet figyelembe venni, ugyanakkor a számla szerinti 10.000 EUR-s összeget a felperesi követeléssel szembeállította. Az el nem fogadott kiadások, javítás, biztosítás költsége és használat kiesés költsége tekintetében az ítéletábra osztja a megyei bíróság azon álláspontját, hogy a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetésre tekintettel az alperesnek ezen költségei felmerülését és nagyságrendjét az elsőfokú eljárásban kellett volna megfelelően bizonyítania, erre azonban nem került sor. Megjegyzi továbbá az ítéletábra, hogy a felperesi keresetlevélben 257 EUR autójavítási költség beszámítása a felperes még fennálló követelésébe megtörtént, így ez azt támasztja alá, hogy bizonyos autójavítási költségek elszámolása a peres felek között

- 10 -

megtörtént, azaz a beszámítani kért költségek részben nem is képezték a kereseti követelés összegét.

A 8. tétel alatti kölcsönszerződés szerinti 12.162 EUR elszámolására a peres felek közötti jogviszonyban lehetőség nincs. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ilyen összegű kölcsön felvételére **személy 5-től** került sor, és az összeg alperes részéről történő visszafizetése még nem teszi ezt a követelést a felperessel szemben elszámolhatóvá. Azt a felperes az elsőfokú eljárás során nem vitatta, hogy fizikailag a pénzt **személy 5-től** ő vette át, azonban az az elsőfokú eljárás során megfelelő bizonyítékokkal alátámasztásra került, hogy ezt a pénzt a felperes a társaság céljaira felhasználta, abból különböző munkálatokat finanszírozott. Egyértelműen ezt támasztja alá az is, hogy az alperes maga döntött úgy, hogy **személy 5**-nak a kölcsön összegét visszafizeti. Mindebből együttesen nem az alperesi fellebbezésben állított következtetések

vonhatók le, hanem az a konklúzió, amire az elsőfokú bíróság is jutott, nevezetesen ha a társaság céljaira került sor a kölcsön felhasználására, ez a peres felek közötti jogviszonyban elszámolási jogviszonyt nem keletkeztethet.

A 10-12. tételszám alatti kifizetések vonatkozásában az alperes semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott, így önmagában az ezzel kapcsolatos ellentétes fellebbezési állítás a fellebbezést nem teszi megalapozottá. Bizonyítottság hiányában pedig ezen követelések beszámítására lehetőség nincsen. Amennyiben pedig a 9. számú összefoglaló alperesi elszámolás mellékleteként becsatolt, 500.000 Ft átvételét igazoló okirat a 10. tétel alatti követelésre vonatkozva - közelebbi meghatározás nélkül az okirat a követelés beazonosítására nem alkalmas -, úgy a Pp. 235. § /1/ bekezdésére figyelemmel nincs lehetőség a csupán másodfokú eljárásban becsatolt bizonyíték értékelésére.

A 13. tételszám alatti igénnyel összefüggésben az ítéletábra visszautal a 3. sorszám alatti felperes által elismert igények során is feltüntetett összegre, az ezzel kapcsolatosan fentebb kifejtett indoklásra.

A fellebbezés kiegészítés érintette még a 9. tételszám alatti ingóságokkal kapcsolatos beszámítási igényt is. Etekintetben az ítéletábra előre bocsátja, hogy a berendezés értékét a bíróság tanúvallomások alapján, megfelelő mérlegeléssel határozta meg 200.000 Ft-ban. Etekintetben az alperesi fellebbezés sem tartalmaz ellenkező tényállítást. A két gépjármű vonatkozásában tett alperesi nyilatkozatok alapján ugyanakkor a másodfokú eljárásban a beszámítási kifogás elsőfokú bíróságétól eltérő megítélésére több okból sincsen lehetőség. Maga a fellebbezés kiegészítés hangsúlyozza, hogy az AUDI ... és a Ford ... típusú személygépkocsik az **cég 2** tulajdonát képezik. A kft és az alperes elkülönült jogalanyok, nyilvánvaló, hogy az alperes olyan követelés beszámítás útján történő érvényesítésére nem jogosult, ami nem személy szerint az alperesnek a felperessel szemben fennálló követelése. Felperesi fellebbezés híján az elsőfokú bíróság által a két gépjármű vonatkozásában összesen 300.000 Ft-ban figyelembe vett beszámítás vonatkozásában a másodfokú bíróságnak felülbírálati lehetősége nem volt, ugyanakkor a fellebbezett érték tekintetében megállapítható, hogy az

- 11 -

Pf.III.20.110/2008/10. szám

alperes kereshetőségi joga hiányában a gépkocsikkal kapcsolatos beszámításra jelen eljárás keretei között a felperessel szemben fennálló követelése tekintetében nem jogosult. Megjegyzendő továbbá, hogy a beszámítási kifogás előterjesztése tekintetében a Pp. korlátozó szabályt ír elő (Pp. 247. § /3/ bekezdés), amely szerint a másodfokú eljárásban beszámítási kifogást csak akkor lehet előterjeszteni, ha az ellenfél elismeri, vagy ha a beszámítani kért követelés az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően járt le. Amennyiben az alperes fellebbezési eljárás során előadott két gépkocsival kapcsolatos teljeskörű beszámítási igényét (autók értéke, valamint járulékos költségek) részben olyan összegű igényérvényesítésnek tekintjük, amit az elsőfokú eljárás során nem érvényesített, úgy ezen szabály alkalmazása folytán a beszámítási kifogás előterjesztésének részben törvényi akadálya van, míg az elsőfokú eljárásban előterjesztett, de az elsőfokú bíróság által elutasított beszámítási kifogás rész vonatkozásában pedig a kereshetőségi jog hiányában utasítandók el az alperes ezirányú igényei. Az alperes fellebbezésében a

járművekkel kapcsolatos járulékos költségek fedezésére is előterjesztett beszámítási kifogást. Ez utóbbi költségekkel kapcsolatosan az ítéltábla szintén visszautal a peres felek közötti 2005. június 8-i emlékeztetőben, illetve keresetlevélben foglaltakra, amely részben gépjárművekkel kapcsolatos felperesi elismerést tartalmaz, így ezen összeg erejéig az alperesi beszámítási kifogás egyebekben is kétszeres igényérvényesítésnek tekinthető.

Az alperes fellebbezése a beszámítási kifogás 14., 15. és 16. tételében megjelölt és az elsőfokú bíróság által nagyobb részben elfogadott követelések vonatkozásában indokolást nem tartalmaz, ezért a másodfokú bíróság etekintetben az alperes elsőfokú eljárás során előadott érveit figyelembe véve megállapította, hogy ezen három tétel vonatkozásában az elsőfokú bíróság mindenben helyes jogi álláspontot foglalt el, azok felülbírálatára szükség nincsen.

Összességében a fentiek alapján az állapítható meg, hogy az alperes fellebbezése az ügy érdemét tekintve alaptalannak bizonyult, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság a 900.000 Ft-os maximum eljárási illeték helyett, összesen 910.000 Ft eljárási illeték viseléséről döntött, ezért a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján - a fellebbezési jog korlátaira tekintet nélkül - pontosította a le nem rótt eljárási illetékről való ítéleti rendelkezést, és a felperes által az állam javára külön felhívásra fizetendő le nem rótt eljárási illeték összegét helyesen 216.000 Ft-ban állapította meg (1990. évi XCIII. törvény 74. § /3/ bekezdésére figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdés és 15. § /1/ és /3/ bekezdés).

Az alperes a másodfokú eljárás során teljes egészében pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség megfizetésére köteles, melynek összege áll a felperes jogi képviseletével kapcsolatosan felmerült és az ítéltábla által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, 250.000 Ft + 20 % ÁFA mértékű,

- 12 -

a felperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával arányban álló mértékű ügyvédi munkadíjból. A pervesztes alperes az 1990. évi XCIII. törvény 74. § /3/ bekezdésére figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése és 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján köteles illetékfeljegyzési jogára figyelemmel a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Szeged, 2008. július 1. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró

